Dialektord
från Frenninge socken
av Malte Olofsson

Dialektord från Frenninge socken
av Malte Olofsson

A

afton	attan
agnar	ajnor
ankunge	älling
arbete	arbaj
armbågar	allbuer
av	å
avundsjuk	fortruden
axeln	ajseln

B

baktråg	bagetru
bakugnen	bagar-onen
barfota	barfutt
barn	glutt
barnmorska	joramor
begrunda	gronga
betråsen, betstukan	bederås, bedebunke
binda	binga
bita	bida
björke	borke
blir	bler
boke	böge
boke	böge-bränne
bokris	baska

bonde	bonne, bone
boningslängan	stuelängan
bred	bre
brunnen	brönnen
brås på	ti på
bröd	brökaga, bröföa
byxor	bojsor
byxor (benkläder herr)	pluderhosor
bänk (vid spisen)	kakelonsbänken
bärnsten	rav

D

deras	dårras
disktrasa	karalase
dopkalas	kristnagille
dricka jäst	bärma
döpt	kristnad
dörren	dören
liten dörr (istället för stora porten)	logan

E

elda i spisen	tjullna
en god stund	ett gott bede

F

fallandesot	slaget
fastän	skunt
fet	fed
ficka	lomma
finkänslig (t.ex i fingrarna)	nimm
fiskrom	rune
flytta dig	hubba daj, homma daj
flåsar	stackånad, ånnafortan
fläta	fletta
flöde	flom
foten	foden
frikostig	rallång
fruntimmer	fruentummer
frusen	valen
främmande	frammad
ful	räli
fågel	ful
färdig	färi
fönstret	vindued
för	fårr
förkläde	fårkle

G

galen	tunti, tunted, tossi
ganska	holians
gapa	gaba
gavel	gövel, göveln

girig, snål	hagalen
gitter	gider
glömma	glimma
glasögon	brillor, glaröjon
god	go
golvet	goled
granne	nabo
grind	lee, leehol - leepålen
gris (där grisen stuckits skars ut en trekantig bit)	dalbagen
groblad	legebla
grodor	puggor
gråsparv	gråsporr
gråta	greda
gräma	förgryste
gräsmatta	grönsvär
gräsrot	deckare
gräva	grava
går (lunkar, lufsar)	luer
gärna, bara	mang
gäspa	gaba sömned
gödsel (kör ut)	ager mög
gödsel konstgödning	gussel köbegussel
gödselhög	meddingakorra, mudding
gödsla	moga

H

ha handlag	varra hånnad
hagtorn	tjörne
haka	haga
handvändning	hånnavänning
helgdag	helda
hem	hum
hissnande	igneligt
hjälpreda (på lantgård, passade hönsen m.m)	hunsakadorra
hoppar och trampar (med kropp och ben)	stajtar och trör
hund	hong
hungrig	sulten, sylten
huvudbry	hoebry
huvudet	hoedet
hur	hont
hågkommen	hukommen, komma i hu
hål	hol
håret okammat	porred
häst (hästen)	ög, (öged), hårs
häst (unghäst, när stoet är mellan 1 och 3 år gammalt)	följa
häst (föstoet)	märren
häst (när stoet ska ha ett föl)	fullmärr
häst och vagn	ög o vajn
hög	hoj
höloftet	gällen

hörntofsar (i kuddar och dynor)	duskor
höskullen	gällen

I

ifrån	ifrå
igår	i attes
illmarig	spickelörad
i morgon	imoren
in	ing
inbördes	ingbyres
inom	ingan om

J

jord	jor, jorbid
järnvägen	banan

K

kaka	kaga
kasta	hotta
kittelen	kelen, tjelen
klen	skrutted
klor	klör
kläderna	klärna
knuta	knuda
koka	koga
konfirmerad	framlest
korna	kregen, fäkregen, tjörna
korta	stackeda
kreatur	kreg, ög
kryper	kryber
krävan	kroen
kvarn	mulla
kvasten	kosten, lima
kvinna	kvinga
kvisslor	plidor
kväll	afse
kyckling	tjulling
kyrka	tjorka
kyrkstig	tjårkestie
känner, anar	förnimmer
käpp eller slå-trä	boling
kärve	neg
köksstol	pingastol
köpa	köba
kött	tjyd

L

ladan	láen,
lagt	lajt
lat	ladhong
lika	lia
likadan	lijadan
lin	hör
linne	särk

lite (något lite)	ynka
litet	lided
liten trädgård	lu(y)ckan
ljuga	jyva
logan	lóen
lugna dig	lyna daj
lukt	lutt, luttegott
lyse	ljusaset
långsam	drassed
lämpligt	passelett
läsa	lesa
lök	lög

M

mage	mave
mat	mad
matta (hemvävd)	lasamatta
matsäck	madapose
mjöl	mel
mjölk	milk
mjölkbord	milkabor
morgonen	morrenen
mosse	mose
munnen	mongen
mycket	mied, mid
måltid på em	meattan
mörknar	de morkes
mössa	hua, hoetag

N

naken	nugen
nakna	nugna
nervös, känslig	tjiberlett
nyckelblomster, orkidé	gögastabbe
nyfiken	forviden
någon	nån unka
något	nåd
när	når
närgångna	närtyna
näsa	nesa
näsduk	lommeduk
nötkreatur	fäkreg

O

oftare	tiare
ogärna	nöed
orkar	majtar
otålig, häftig och nervös	hialös
oväder (regn och blåst)	böst
oväsen (bråttom)	schau
oxe	stud

P

pengar	pänga
pinne	ping

pjoskig, känslig	tjiberlett
pojkspoling	knäväring
potatisstukan	panntofflestacken
potatisstukan	panntoffleråsen
prata	snacka
promenera (ute och går idag)	ude o väns ida
påflugen	framfusi
påse	pose

R

regnar	rajnar
regnväder	rajnvär
renfana	gubbaskägg
rensa	runsa
rik	rig
ris	baska
rutten	ruden
råg	ru
rågmjöl	rumel
råtta	rutta
rännsten i stall	tillet
räfsa	riva
röd	rö

S

sagt	sajt
sand	sånn
sax, saxen	sisare, sajsen
schalett	tårkle
se	plira
senhösten	etterhösten
sjuk	sjug
själv	säl
skena	vållränna
skenhelig	hellörad
skogen	skauen
skogsrå	skausnua
skottkärra	rullebör
skriker	viar
skryter	skräppar
skulle	skolle
skyffel	skövlen
skymning	skomt
slaga	plajel
slakta	slajta
sluttning	sländ
slåss, brottas	tagas, knabbas
släde	släe
släkt	slajt
slösa, trampa ner	vrasla ner
smaka	småga
smuts	mög
smutsigt (ostädat)	snavsed
smyga	loske

småspringer	luer
snickarboden	huggebon
snåljåp	gnue
snö	sni
snöstorm m.m	otrygga
spettkaka	spidekaga
spisen, ugnen	onen
sprang	spront
sprit, brännvin	fulle
stall, ladugården	manesed
stall (i stall)	tilled
steg (gå)	fjel, fjed
stege	stie
sticka	spida
sto	marr, ög
stoppa strumpor	fära, böda
strumpor (ludd från strumpor)	håseludd
strumpband	hosebonn
strumpor	hosor
strumpsock	hosesock
strumpstickor	spyddor
strupen	stryben
stuga	stua
stund (en stund)	ett bede
stund (för en stund)	i jåns
styv	stiv
styvfar	stefar
styvmor	stemor
stäng	töpp
sup (sista sladden i brännvinsflaskan)	sönalyckan
svampar	poggehatta
svål	svär, fläskasvär
svälta	sokta
såg (verktyg)	sav
sättugn	sätton
söder	sunner

T

talesätt	ortoj
tattare	kälting
tegelbruk	tajlbrug
tidigt	tilia
titta upp	koga
tjog	snes, 10 = halsnes
tjur	tjorr
tjuren	tjorren
tjuder	tjyr
tjudra	töra
tjuv	tjyv
tokig	tosed
torv	tor, bollator, risetor, kajlator
ta upp torv	mosa
trampa	trö
trasor	slarvor
tråg	tru
tråkigt (ha tråkigt)	less vä
trädgården	håen, haven
tröskan	tåskan

tröskar	täsker
tröskel	skammel
trött	trätt
trött (flåsande)	stackånad
trött, ledsen av något	tje å de
trött, stel i lederna	kosen
tycka synd om	ynkas vä
tupp	tocke
tår	tär

U

ugnen	onen
bakugnen	bagaronen
ull	to
umgänge vid kalas	gilleslav
undantag	ongantag
under	onger
underhålla (vidmakthålla)	hålla vä lige
unge	onge
utslag	udslätt

V

vackert (mycket vackert)	holians grant, smuk
vadmal	vallman
vagnen	vajnen
vaken	vagen
var	hår
vardagskläderna	hårdesklärna
varmt	gasselett
vatten	vann
vattenpöl	vannkorra
vax	vojs
vecka	vicka, uga
veckor	ugor
ved	bränne
vem	hum
viger	vidja, vide
vila (efter middag)	salla bug
vilken	vicken
vilket som	hyehed som
vind	loft, sä po lofted
vind (sne)	ving
viset (på det viset)	på den len
vispad äggula och socker tillsammans med sprit	dricka märg i ben
vågade	tores
våren, vårsidan	framtiden
väder (det blir mildare väder, blitt eller tö, plusgrader)	de slänar
väder (kallt och dåligt)	forhueled
väderlek (ombyte i väderlek från frost till töväder)	de slänar i väret
väg	vaj
väg (fösningsväg för	sträded

korna m.m stengärde på båda sidorna)	
vänsterhänt	kajhänt
värme	jonke
växa	vussa

Y

yxan	ysen
yxan	ussen

Å

åka	aga
åker (mark)	ager, vång
åkerlapp (liten kringgärdad åkerlapp)	lyckan, täppet
åkerfräken	poggerockor
ångra sig	ånka saj
årder (köra fårer med årder eller årr)	ärga

Ä

äta	eda
äpple	eble, äble

Ö

öga	yja
öppna	lock opp